

גנזי המלך

ארבע נספות

קובץ שבועי בענייני יהדות מהוצאת

319

להזמנת עלונים ולפרסום טל: 0732-776776 03-6777779 מופץ בכל הארץ ב-40,000 עותקים

"אתם נצבים היום כלכם לפני ה' אלקיכם ראשיכם שבתים זקניכם ושטריכם כל איש ישראל"

העיקר והתוספת

מתוך דרשותיו של הרב אמנון יצחק שליט"א

קיימים לפניו ואם היו עונשי התורה בגדר תגובה וענישה כפי חומרת המעשים, אזי העונש היה צריך להיות כליה ר"ל, כי הכיצד יבוא ילוד אשה ויחטא כנגד בורא העולם כמו שמסביר ה'תומר דבורה', כי האדם מקבל חיות מהבורא ובאותם כחות הוא חוטא נגדו. אלא ודאי שאין העונשים אלא כור היתוך לצירוף האדם ולתיקונו.

ומצאתי קרוב לרעיון הזה בספר 'אור רש"ז' פרשת 'נצבים', על הפסוק: **"כל המחלה אשר שמתי במצרים לא אשים עליך כי אני ה' רפאך"** ('שמות' טו). והוא מסביר שם, כי אצל המצרים היו המכות בתורת מכה, כי לא היתה להם מזה שום תועלת, כי אדרבה נאמר אצל פרעה ויכבד את לבו, אבל אצל ישראל אם יהיו ח"ו עונשים הרי אלו אך לתכלית הנרצית ולרפואת נפשם כמ"ש: **"אני ה' רפאך"**.

וראה מה שאמר המדרש בפרשה זו (דברים' ח ב): **"רבנן אמרי: 'אמר הקב"ה: 'אם ברכת את התורה, לעצמך אתה מברך... ואם תאמרו שמא לרעתכם נתתי את התורה. לא נתתי לכם, אלא**

פעולת הרע, או הטוב, מושך האדם בעצמו עליו בדרך סיבה ומסובב, את העונש או את השכר, כי הרעה באה על עושה הרע בדרך טבעית והטובה באה על עושה הטוב, עצם עשיית הרע גוררת את הרע ואילו עשיית הטוב מביאה את הטובה.

נמצא, שבזמן ששמעו ישראל את הקללות ואמרו: **'מי יוכל לעמוד באלו?'** הוכיחו בכך שלא הבינו את תכלית הקללות והברכות ואת משמעותן, לזאת קם משה להסביר להם ולפייסם, **'הרבה הכעסתם לפניו ולא עשה אתכם כליה והרי אתם**

איתא ברש"י: **'למה נסמכה פרשת 'אתם נצבים' לקללות? לפי ששמעו ישראל מאה קללות חסר שתיים, חוץ ממ"ט שבתורת כהנים, הוריקו פניהם ואמרו: 'מי יוכל לעמוד באלו?'** התחיל משה לפייסם, **'אתם נצבים היום', הרבה הכעסתם למקום ולא עשה אתכם כליה והרי אתם קיימין לפניו'**.

ולכאורה קשה, היתכן שהקב"ה מאיים ומזהיר בתורה בעונשים המורים אם יעברו על התורה ואח"כ בא משה וממעט בחומרת העונשים שבתורה. וכי עושה ח"ו את התורה פלסטר?

אלא שאמרו במדרש ('דברים' ד ג): **"רצה אנכי" א"ר אלעזר: 'משאמר הקב"ה הדבר בסיני, באותה שעה: 'מפי עליון לא תצא ה'רעות (הטוב) ('איכה' ג), אלא מאליה; הרעה באה על עושה הרעה והטובה באה על עושה הטובה'."**

ביאור הדברים: הרעה והטובה אינם באים בגדר של עונש, או שכר, שמתחדשים לבוא על האדם אחרי שפעל פעולות הרע, או הטוב, אלא שיחד ובעת ובעונה אחת עם

המשך בעמ' 2 <<<

תמונות מהרצאתו של הרב אמנון יצחק שליט"א בשבוע שעבר ברכסים

הרדיו של 'ראש צדיק' נשבר

הילד שובר נגן mp3

גנזי המלך דברים הטעונים גניזה גנזי המלך דברים הטעונים גניזה

>>> המשך מעמ' 1

לטובתכם. שמלאכי השרת נתאו לה'
 " ' ומכאן ראשית כל תוכחה כנגד אלה שמקיימים התורה. אך עדין בלבם עליה כאילו היא מקשה עליהם ולרעתם ניתנה להם ואינם מכירים את אושר התורה ורוב טובה לעולם כולו ולכל אדם ואדם.

אמנם ביאור הענין ביתר עמקות הוא: כי האדם מורכב משני כחות נפרדים וחלוקים, מצד הטבע הוא עיר פרא ומצד הנשמה הוא חלק אלוך ממעל והתכלית היא לקיים את התורה עם הכחות הטבעיים, לזככם ע"י מצוות התורה ולנצח את הטבע ואת היצר. ואפילו אם הוא עושה רע ועובר על התורה ונענש על כך, הרי שע"י

העונש יצורף ויתוקן עדי יבוא אל תכליתו. **והפירוש 'לרעתכם' הוא:** שמוסיף את החלק הרע שלו למאבק בכבישת ועידון כחותיו הרעים.

הפירוש 'לטובתכם' הוא: שאף בעת שכבר נצח טבעו, יש לו עוד מדרגות גבוהות להגיע אליהן בקיום התורה מצד הטוב שבו, **היינו:** מצד חלק אלוך ממעל שיש בו, כי התורה היא כלי שעשועים של הקב"ה, **"אֲרָפָה מֵאָרְץ מִדָּה וְיִרְחֶקָה מִנִּי יָם"** ('איוב' יא). ותמיד יש לאדם להתעלות במדרגות התורה, אבל מתחילה צריך הוא לגרש כל מידותיו הרעות. ולכן ובשל כך לא ניתנה התורה למלאכים, כמו שהשיב

להם משה רבנו לטענתם, כלום קנאה יש בכם?

וכמ"ש **ב'חובת הלבבות'** (שער חמישי שער יחוד המעשה - פרק ה): **'מי שאין לו תוספת, אין לו חובה. ואין התוספת מתקבלת, עד שתפרע החובה.'** כי התורה ניתנה כדי לצרף את הבריות, כלומר: לגרש את מידות הקנאה והשנאה, שזהו העיקר. ורק אח"כ אפשר לזכות גם לתוספת שהיא התורה, אשר בשביל הנשמה, שבוזה גם המלאכים נתקנאו וזו גם היתה התשובה של משה למלאכים, כי חסר להם העיקר, דהיינו: המלחמה עם הטבעיות. ולכן אין להם תוספת. ('נחלת אליעזר'). ■

אלול

ארבעה מיסודות התשובה ע"פ רבנו יונה

'העיקר העשירי: להיטיב פעליו בדבר אשר זדה עליו. אם הסתכל בעריות, יתנהג בשחות העינים. אם חטא בלשון הרע, יעסוק בתורה. ובכל האברים אשר חטא, ישתדל לקים בהם המצוות. וכן אמרו רבותינו זכרונם לברכה; הצדיקים, באותו דבר שחוטאים, בו הם מתרצים. עוד אמרו (ויק"ר כא ד): **'אם עשית חבילות של עבירות, עשה כנגדן חבילות חבילות של מצוות.'** רגלים ממהרות לרוץ לרעה, יהיו רצות לדבר מצוה. לשון שקר, אמת יהגה חכו ופיו יפתח בחכמה ותורת חסד על לשונו. ידים שופכות דם, פתוח יפתח את ידו לאחיו עניו. עינים רמות, יהיה דכא ושח עיניים. לב חורש מחשבות און, בלבו יצפון אמרי תורה ויהי הגות לבו תבונות. משלח מדנים בין אחים, יבקש שלום וירדפהו.

העיקר האחד עשר: חיפוש דרכיו, כענין שנאמר: **"נִקְפְּשֶׁה דְרָכֵינוּ וְנִקְחָקָה וְנִשְׁוֹכֶה עַד ה' "** (איכה ג לט). ויעשה כן לשלושה דברים; האחד, למען יזכור כל הדברים שחטא עליהם ויתודה על כולם, כי הוידוי מעיקרי הכפרה. השני, למען ידע כמה לו עוונות והטאות ויוסיף להכנע. והשלישי, כי אף על פי כן שהוא מקבל עליו לעזוב כל חטא, צריך שידע הדברים

אשר חטא עליהם כדי לעשות בהם גדרים ולהשמר מאוד לנפשו בהם ממארב היצר, כי נפשו עלולה בהם אחרי אשר נקלו בעיניו ושלט יצרו בהם והנה נפשו חולה מהמעשים ההם. והחולה כאשר יחל להבריא, צריך להזהר מהרבה ענינים שלא יחזירוהו לחוליו.

העיקר השנים עשר: צריך שיחקור וידע ויכיר גודל העונש לכל אחד מעוונותיו; באיזה מהם יש מלקות ובאיזה בית דין, למען גודל עונו בהתוודותו וימרר בבכי על אשר הכעיס תמרורים ולמען יוסיף להכנע ולמען יפחד מעוונותיו, כי העבירות החמורות, תשובה תולה, כפרתן ויסורים ממרקים. וכן כתוב (ירמיה ב כג): **"רְאֵי דַרְכְּךָ בְּנֵאֻם דְּעֵי מָה עֲשִׂית" ויתבאר העקר הזה בשער השלישי.**

העיקר השלושה עשר: להיות העברות הקלות חמורות בעיניו לארבעה פנים; האחד, כי אין לו להביט לקטנות העברה, אבל יביט לגדולת מי שהזהיר עליה. והשני, כי היצר שולט בעברות הקלות ואולי תהיה זאת סבה להתמיד בהן ואז יחשבו גם הן כחמורות בהצטרף עונש כל פעם. ומשלו על זה מחוט של משי שהוא נרפה וחלש וכאשר יכפלו אותו כפלים

רבים יעשה עבות חזקה. השלישי, כי בהתמדתו על העבירה, נעשית לו כהיתר ויפרוק עולה מעליו ולא ישתמר ממנה ויחשב עם פורקי עול ומומרים לדבר אחד. והרביעי, כי אם נצחו (היום) היצר בדבר קטן, ינצחנהו מחר בדבר גדול, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (שבת קה:): **'כל המשבר כלים בחמתו, יהי בעיניו כאילו עובד עבודה זרה שכן דרכו של יצר הרע, היום אומר לו: "עשה כך" ולמחר אומר לו: "עבוד עבודה זרה"'**. ונאמר (בראשית ד ז): **"הֲלוֹא אִם תִּטִּיב שְׂאֵת"**. פרוש: **"לְמָה נִפְלוּ פְּנֵיךְ"**, הלא אם תיטיב מעשיך ותשוב אלי, **"שְׂאֵת"**. פרוש: תשא פניך מלשון: **"כִּי אֶז תִּשְׂא פְּנֵיךְ מִמּוֹם"** (איוב יב טו). ויש לפרשו מלשון: סליחה. **"נָאֵם לֹא תִטִּיב לִפְתַּח חֲסֵאת רִבְּךָ"**, אם לא תשוב מאשר חטאת, לא העוון אשר בידך לבדו ילין אתך, כי היצר רובץ לפתח להחטיא אותך בכל אשר תלך ונוצח אותך תמיד אחרי אשר נצח אותך ויקוש לך וגם נלכדת ולא שבת. **"נִאֲלִיךְ תִּשְׁוֹקְתוּ"** (בראשית ד). להדיחך ואורב לך בכל עת. **"נִאֲתָה תִמְשַׁל בּוֹ"**, אם תרצה להתגבר עליו. על כן תענש על החטא אחרי אשר נתתי לפניך היכולת לכבוש את יצרך. ('שערי תשובה' לרבנו יונה). ■

תמונות מהרצאתו של הרב אמנון יצחק שליט"א בשבוע שעבר ברמת השרון

הרב בן ציון מוצפי בדבריו המדהימים מבאר מהו גזר ביטול תורה ומה חומרתו (אפילו למי ששומע זמרים כשרים)

בָּם (דברים ו). דרשה הגמרא (יומא יט): **"נדפרת בם ולא בדברים אחרים"** המדבר בדברים בטלים עובר בעשה, עוון חמור. והגמרא במסכת **'שבת' אומרת:** שמכניסים אדם לדין שאלה ראשונה ששואלים אותו: "האם עסקת בתורה?" יש פסוק שאומר (משלי יז-ד): **"פּוֹטֵר מִים רֵאשִׁית מְדוֹן"** [שפטר התורה מעליו הוא ראשית מדונו] מה זה **"פּוֹטֵר מִים רֵאשִׁית מְדוֹן"**, תחילת דינו של אדם על דברי תורה; **"מים"**, **"אין מים אלא תורה"** (בב"ק פב). **כששואלים אותו:** "נו מה עשית? נתנו לך 70 שנה, 80 שנה, 90 שנה פה, כמה מהתורה נטו למדת? עם מה באת לכאן?", **שנאמר** (פסחים ג): **'אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו'**, עוסק במצוות...

הם מספרים לך ספורים היום... זה צדיק וזה צדיק וזה יש להם גן עדן, אז בשביל מה צריך לחזור בתשובה? היום כל מי שמת, אוי, איזה שבחים יש עליו, היום כולם צדיקים?! ואף אחד לא אומר מוסר.

(קטע קטן, מתוך דרשת הרב מוצפי לפרשת 'ראה' מלפני שנים ספורות, בהתייחס לאסון בו נהרגו **שבעה צעירים**) ■

העוון הזה שהוא גורם את כל הצרות שבעולם, הגמרא במסכת **'עבודה זרה' אומרת:** ויתר הקב"ה על עבודה זרה ויתר על גילוי עריות ולא ויתר על ביטול תורה **שנאמר:** **"על מה אָבְדָה הָאָרֶץ... וַיֹּאמֶר ה' עַל עֲזָבְכֶם אֶת תּוֹרָתִי"** (ירמיה ט). יש רק דבר אחד שלא יעשו ביטול תורה זה הדבר הכי חמור...

ספר 'העיקרים' כותב: שהעולם, כשנולד להם בן רוקדים משמחה, אמר לי אחד אתמול: "אני נולדתי לבילי תשעה באב לפני חמישים שנה, כולם היו אז בוכים, פעם תשעה באב היה תשעה באב, היו בוכים ואבא שלי היה בא לבית כנסת היה צוחק, אומרים לו: "מה קרה לך?" אמר: "נולד לי בן זכר אחרי 10 שנים, בכור, בן זכר", היה שמח שמחה גדולה, נולד בן, כולם שמחים וכשנולדת בת כולם עצבים, **אומר ספר 'העיקרים':** ואני אומר: "אשריו לאבי הבנות ואוי לו לאבי הבנים, למה אוי לו, אומר: יש שתי עבירות חמורות שיש אצל הבנים, עבירה אחת ביטול תורה, אדם יש לו בן וכל רגע שהבן הזה מטייל ומפספט ומקשקש ולא עוסק בתורה העוון תלוי בצוארו של אביו, **שנאמר:** **"נִהְיֶוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַנֵּה... וְשִׁנְתֶם לְבַיְתָהּ נְדַבְרָתָהּ"**

יש עבירה אחת שהיא עומדת בראש והיא גורמת לכל הצרות שמבטלים תורה, ביטול תורה **התורה אומרת:** **"לא תִּפְנֵי עַד בְּלַעֲי רְקִי"** (איוב ז). אפילו אדם היה לומד, באמצע הלימוד בלע את הרוק, במידה ובלע את הרוק קצת לאט ובשל כך חסך עוד שתי מילים, זה נקרא ביטול תורה על זה דנים אותו ביום הדין, **"יִמְגִּיד לְאָדָם מֶה שָׁחַז"** (עמוס ד). אין צחוק בעולם הזה אין ותרנות אין מה שהיום מתקשקים כל מיני... אומר לכם את האמת, לצערנו הרב קם דור חדש של רבנים מזויפים שממציאים כל מיני הלכות, ממציאים כל מיני מנהגים, מקלים ראש, זה הולך למועדונים, זה מדבר לפני נשים, זה מתיר לעשות הכל, זה שולח בריונים להכות רבנים, כל אחד מה שרוצה עושה ואין פוצה פה ומצפצף ואין פוצה פה וצפצף... נותנים להם לדבר גם מעל במה, הגענו למצב גרוע שבגרועים, אי אפשר לעשות משחק מהתורה שלנו אי אפשר לעשות משחק מהתורה... שיש ביטול תורה וביטול תורה זה גם אם אתה שומע לפעמים הרצאה שלמה שכולה שטויות אין שמה דבר תורה אחד, אין שם דבר מוסר אחד, כל זה ביטול תורה. ביטול תורה, אין כמו

דימונה היכל התרבות המעבילים ביום ראשון כו' אלול 05/09/10
 השערים יפתחו ב־20:00 תחילת התוכנית 20:30
 כניסה 10 ש"ח

ראש העין מתנס לב העיר מרבד הקסמים 10 ביום שני כז' אלול 06/09/10
 השערים יפתחו ב־20:00 תחילת התוכנית 20:30
 כניסה חופשית

אשקלון מתנס וולדנברג יקב גרופר 15 ביום שלישי כח' אלול 07/09/10
 השערים יפתחו ב־20:00 תחילת התוכנית 20:30
 כניסה 10 ש"ח

© כל הזכויות שמורות לארגון "שופר" ההרצאות מאובטחות

שידור חי באתר 'שופר' WWW.SHOFAR.NET

פרשות 'נצבים וילך'

"גפרית ומלח שרפה כל ארצה"

אמר לו הקב"ה: "צא ורצם בדברי תורה"

"פן יש בכם שרש פכה ראש נלענה"

(כט יז)

פירש"י: 'שרש מגדל עשב מר כגידין שהן מרים. כלומר: מפרה ומרבה רשע בקרבכם'.

שבועה הושבענו כאן בכתוב: "פן יש בכם שרש פכה" ומה אנו יכולים לעשות שלא יהא אחד בתוכנו שיהא "שרש פכה ראש נלענה", הלא ניתן כח הבחירה לכל אחד ואחד לבחור בטוב, או חלילה ברע. בחיים, או חלילה, במות. אלא שאמר שלמה המלך ע"ה (משלי ו): "נחך חיים תוכחות מוסר" כלומר: הדרך להגיע לבחירה בחיים היא דרך תוכחת המוסר שיוכיח את עצמו ואת הנמצאים בסביבתו וזו היא חובה קדושה על כל הירא את דבר ה'.

רבנו ישראל מסלנט זצ"ל כותב באגרת המוסר שלו דברים כדרבנות. וזה לשונו: 'שים האדם אל לבו לזכות את הרבים, לעוררם להתבוננות יראה ומוסר.... וזכות הרבים תהיה תלויה בו. והוא רפואה גשמית וגם רוחנית, כמאמר חכמינו זכרונם לברכה: 'כל המזכה את הרבים, אין חטא בא על ידו' (יומא פז).

ומה מאד תגדל מצוה זו בעיני האדם, לשום לבו ונפשו להדריך בני אדם ללמוד המוסר, להציל נפשם משאול תחתית. וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה (שבת קנא): 'כל המרחם על הבריות מרחמים עליו מן השמים' ואין לך רחמנות גדולה מלהזכיר ולעורר לבב בני אדם ללמוד היראה, כי אז בעיניהם יראו ואזניהם ישמעו ולבבם יבינו גודל המכשלה אשר לפניהם וינהמו על אחריתם לשוב אל ה' יתברך, להיות "סור מרע ונעשה טוב" (תהילים לד) אם מעט ואם הרבה.

האדם המעורר לזה יהיה לו חלק נכון בכל אשר יוולד מזה, להתעדן בעדן נצחי אשר עין לא ראתהו, נלאה שכל אנושי להקיף ולהכיר היטב כמות ואיכות מצות הרבים, אשר תלווה את האדם מדבר הקל הזה, העמל מעט והשכר הרבה באין ערך ושעור, לזאת שים האדם עינו וכח שכלו לדבר הגדול הלזה, אם בעל נפש הוא'.

"גפרית ומלח שרפה כל ארצה"

(כב)

בתקופת המלחמה האיזמה והנוראה,

כשדם ישראל לרבותיו נשפך כמים ואין פוצה פה ומצפצף, זרם פליטים הגיע לארצנו הקדושה אחד מעיר ושנים ממשפחה, דוויים וסחופים לבבות שבורים ורוחות נכאים, עד אשר נדמו כעצים יבשים ללא טל של חיים, במצב נורא כזה היה הרב מפוניבו זצ"ל מרבה לעודדם ולחזקם באופנים שונים.

והיה רגיל על לשונו דברי ה'ילקוט שמעוני': שאחר מעשה המרגלים כשגזר על העם היוצא ממצרים שלא יכנסו לארץ, אלא יסתובבו במדבר כארבעים שנה ללא תכלית ומטרה ושם ימותו, נתאר לעצמינו איך חשך עליהם עולמם חשך ואפילה, הלא כל ימי חייהם היו אמונים על ההבטחה שהובטחה לאברהם אביהם אבי האומה, שיעלו ביום מן הימים לארץ ישראל "אָרֶץ זבת חלב ודבש" וינחלוה, מזמן יציאתם ממצרים מתכוננים הם לבא לארץ לזכות ליכנס ולחסות בתוכה, כמה השתוקקות היתה אצורה בקרבם ואז כשהיו כבר קרובים כל כך אל המטרה הנכספת, כבר נשלחו המרגלים לתור את הארץ, באה אליהם הגזירה הנוראה "נַשְׁמֵם יָמָתוֹ" (במדבר יד) במדבר הגדול והנורא הזה.

באותו זמן, כשהדכודך והיאוש תפס כל פנה, אמר הקב"ה למשה רבנו ע"ה בהאי לישינא ('ילקוט שמעוני' במדבר יג תשמח): 'אמר לו הקב"ה למשה: "משה, משה, בוא ורצה אותם העניים שכבר יצא לבם מעליהם" ' אין הגדרה אחרת המתאימה למצב הנורא שהיו נתונים בו, אלא ש'יצא לבם מעליהם', כמו אנשים שנטרפה עליהם דעתם, עד שמשה רבנו לא ידע איך להתמודד עם בקשה זו, איך ירצם בעת צערם הנורא, במה ינחמם? במה ישיב את לבם?! אמר משה לפני הקב"ה: ' "רבנו של עולם, במה ארצם"? אמר לו הקב"ה: "צא ורצם בדברי תורה" ! והיה לומד עמהם פרשת מנחה ונסכים.

"אכן", היה אומר הרב מפוניבו בפניהם, "רק זו היא נחמתנו בעוונינו, כשהיודים נמצאים בצרה ובשביה, כשהיודים נידונים בחימה שפוכה וכבר יצא לבם מעליהם, חומל עליהם הקב"ה ואומר לרצותם, בפרק משניות! בדף הגמרא! אין צרי ומרפא לנפש ישראל פצועה, אלא, זו בלבד.

חייבים אפוא בשעה טרופה זו, לגשת

מיד ולהקים בתי אולפנא עבור הצעירים, יש למשוך יהודים בכל ימות השנה אל בית המדרש, כל מי שאי פעם בחייו למד דף גמרא וגם את אלו שלדאבוננו לא זכו ללמוד מימיהם, הכל צריכים חיזוק והתעלות, שהמאור שבתורה מחזירן למוטב והכל מתעלין ומתענגין על ידי דף הגמרא, על ידי למוד תורתנו הקדושה'.

"ויבניהם אָשֶׁר לֹא יָדְעוּ יִשְׁמְעוּ וְלָמְדוּ לִירְאָה" (לא יג)

מה שלא כתוב כאן ג"כ "נִשְׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת אֵת כָּל" וכו' כמו שכתוב לעיל, מבאר ה'משך חכמה': דהנה בתורה יש עשה ול"ת, לכן על הגדולים אמר: "לָמְדוּ וְיָרְאוּ אֵת ה'" וכו' זה סור מרע שמירת ל"ת שע"ז שייך מורא. "נִשְׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת", זה עשה טוב, קיום מצוות בעשה. אבל בקטנים, מ"ע אינם חייבים מהת' דחינוך רק מדרבנן כדאיתא ב'נזיר', אבל קטן האוכל נבילות שב"ד מצווין להפרישו עיין בשו"ע (או"ח שמג) כתוב בקרא: "יִשְׁמְעוּ וְלָמְדוּ לִירְאָה" דהיינו: לפרוש מהאיסור. אבל קום ועשה אינן חייבים מה"ת.

"נָקַם הָעַם הַזֶּה וְזָנָה אַחֲרֵי אֱלֹהֵי זָכַר הַאֲרָץ" (לא טז)

כתב האו"ח: "נָקַם הָעַם הַזֶּה" וגו' קשה וכי קימה היא לו? והלא ירידה והשפלה היא לו הזונה 'אַחֲרֵי אֱלֹהֵי זָכַר'. ואולי שיכוון לומר על דרך אומרו (לב טו): "נִשְׁמַן יִשְׂרָאֵל וַיִּבְעֹט", והוא אומר: "נָקַם הָעַם", פירושו: היתה לו קימה בעולם בירושת הארץ, ועושר וכבוד "נִשְׁמַן", ומזה יצא לו שביעט "וְזָנָה אַחֲרֵי" וגו' וכן אמר בסמוך (יט): "פָּתְבוּ לְכֶם אֵת הַשִּׁירָה הַזֹּאת... פִּי אֲבִיאָנִי... נֶאֱכַל נִשְׁבַּע וְנָשַׁן וּפְנָה אֶל אֱלֹהִים אַחֲרֵיהֶם", הרי שהקדים "נִשְׁבַּע וְנָשַׁן" ל"וּפְנָה", כמו כן במה שלפניו הקדים לומר וקם ואחר כך "וְזָנָה".

עוד ירצה, כי לא הדור ההוא עצמו יזנה אחרי 'אַלְהֵי זָכַר', אלא הדור שיקום ממנו, וכן הוא אומר בספר 'שופטים' ■

לאור הביקוש האדיר

לחלוקת אנציקלופדיות בכל רחבי הארץ
 הוחלט לכסות את כל בתי האב בישראל (1,750,000) למעט אומות העולם
 ניתן לרכוש מנית זכות בסך *\$1000 להשלמת המבצע

כל החורם מניה מובטח לו
 שהוא בן העולם הבא

* שער הדולר לפי 4.2

ספד ר' עקיבא על בנו ר"ש בבית הקברות ואמר:

"יודע אני שהוא בן העולם הבא שזיכה את הרבים... שמגלגלין זכות ע"י זכאי!..." (מסכת שמחות פרק ח')

לפרטים 054-7408531 050-6500666

**מבצע מדהים
 בשופר!**

2 ש"ח = דיסק שמיעה
 10 ש"ח = 3 דיסקים לצפיה
 10 ש"ח = דיסק mp3
 30 ש"ח = 'עולם התשובה'
 ניתן להשיג ב'שופר'
 רח' מתתיהו 10, בני ברק
 03-6777779-553

**5 ש"ח בלבד לדיסק!
 ניתן להשיג
 ב'שופר'
 מתתיהו 10
 בני ברק
 03-6777779**

תמונות מהרצאתו של הרב אמנון יצחק שליט"א בשבוע שעבר **בחצור הגלילית**

חמי מבקשים מחילה, איך ומתי?

לפי מה שאמרו במדרש, שהשליחים האלה היו בני בלהה ובני זלפה, שהיו רגילים אצלו ומקורבים אליו וכמו שנאמר: "והוא נער את פני בלקה נאת פני זלפה נשי אביו" ('בראשית' לז). ומכיון שגם הם היה להם חלק במכירתו של יוסף ועליהם היה לפייסו ולבקש מחילה ממנו, רשאים היו להקדים לפייסו עבור חטאם כלפיו ואחר כך גם על שאר האחים.

והנה גם שכמה אחרונים הביאו להלכה דברי המהר"י בן חביב, אולם ה'פרי חדש' כתב שאין דברי המהר"י בן חביב מוכרחים.

גם הגאון רבי חיים פלאגי בספר 'לחיים בירושלים' על ה'ירושלמי' ('יומא' ח ז, דף כב ע"ד), הביא דברי הגאון רבי שמואל יפה בספר 'יפה מראה', שחולק על המהר"י בן חביב. וכתב לסייעו ממה שאמרו במדרש וב'אבות דרבי נתן' (יב): על אהרן הכהן שהיה 'אוהב שלום ורודף שלום' (אבות א) וכשראה שני בני אדם שעשו מריבה זה עם זה, היה הולך אל כל אחד בנפרד ומפייסו בדברים, כאילו הוא שלוחו של חברו, עד שהיה מסיר קנאה מלב. וכשהיו נפגשים אחד עם השני היו מחבקים ומנשקים זה את זה וכו'. וכתב שהיא ראייה נכונה ופשוטה.

גם הגאון בעל 'בית אפרים' בספרו 'מטה אפרים' (תרו א) כתב: שאם קשה עליו ללכת בעצמו מתחלה, או שיודע שקרוב הפיוס לבוא על ידי אדם אמצעי מידידו שיתווך השלום ביניהם ובפרט אם הוא אדם מכובד, רשאי לעשות כן על ידי אמצעי. וכן כתב המשנה ברורה' (תרו סק"ב).

ונסיים בדברי הגאון רבי יוסף חיים בספר 'בן איש חי' ('וילך' ו): שחיוב גדול מוטל על כל אדם לבקש מחילה בערב יום הכפורים מאביו ואמו, על כל מה שחטא להם ופגע בכבודם ומי שאינו עושה כן, נקרא חוטא ומזלזל בכבוד אביו ואמו, שאם בין אדם לחברו חייבו חז"ל לבקש מחילה קודם יום הכפורים, כל שכן מאביו ואמו, שכמעט אין אדם ניצול מחטא זה בכל יום.

וכן הבעל והאשה ימחלו זה לזה על כל אשר חטאו אחד כלפי השני במשך כל השנה ודברו בכעסם דברים אשר לא כן. וכן כל תלמיד שיש לו רב בעירו, יבקש ממנו מחילה קודם יום הכפורים. ■

שלא לפייס את חברו, נגד מצוות התורה שחייבתו בכך, הרי הוא כבועט בתורת ה' ומה תשובה היא זו לשוב דוקא מעבירות שבינו לבין המקום.

אולם מרן החיד"א בספר 'ברכי יוסף' (תרו סק"א) אינו מקבל את הכלל הזה. והרמב"ם (בהלכות 'תשובה' ב ט)

כתב בזו הלשון: 'אין התשובה ולא יום הכפורים מכפרים אלא על עבירות שבין אדם למקום, כגון: שאכל דבר איסור, או שחלל שבת וכדומה, אבל עבירות שבין אדם לחברו, כגון: החובל בחברו, או שקללו או שגזלו, אינו נמחל לו לעולם עד שיחזור לחברו מה שהוא חייב לו. ואף על פי שהחזיר לו הממון שחייב לו צריך לרצותו ולפייסו ולבקש ממנו שימחול לו. ואפילו לא הקניט את חברו אלא בדברים, צריך לפייסו עד שימחול לו. ואם לא רצה חברו למחול לו, מביא לו שורה של שלשה בני אדם מריעיו ומידידו שיבקשו ממנו שימחול לו ואם לא נתרצה להם מביא לו שורה שניה ושלישית ואם בכל זאת לא רצה להתפייס מניחו והולך לו. וזה שלא מחל הוא החוטא'.

ומשמע, שבפעם הראשונה על החוטא לחברו ללכת בעצמו אליו לפייסו ורק אם סירב להתפייס עמו, שולח לו שלש שורות של בני אדם לפייסו.

וכן כתב באמת הגאון רבי יעקב בן חביב, ב'עין יעקב' (סוף 'יומא'): שמה שיש נוהגים שכאשר יחטא איש לרעהו והקניטו בדברים, נכנס אדם אמצעי לתווך השלום ביניהם ואחר שמדבר עם הנעלב ומפייסו, חוזר ובא המעליב עצמו לבקש מחילה מחברו, מנהג טעות הוא, אלא עליו ללכת מתחלה בעצמו אצל הנעלב ויבקש ממנו מחילה עד שיאמר לו סלחתי.

ולכאורה יש להעיר ממה שנאמר בתורה ('בראשית' ו): "וַיִּצְווּ אֶל יוֹסֵף לֵאמֹר אָבִיךָ צַנֵּה לְפָנֶי מוֹתוֹ לְאִמְרֵי פִה תֹאמְרוּ לְיוֹסֵף אֲנָא שָׂא נָא פִשְׁעֵי אֲחִיךָ וְחַטָּאתָם כִּי רָעָה גְמְלוֹךְ נִעְתָּה שָׂא נָא לְפִשְׁעֵי עַבְדֵי אֲלֹהֵי אָבִיךָ". הרי ששלחו אחי יוסף שלוחים אליו לפייסו ורק לאחר מכן, נאמר: "וַיִּלְכְּוּ גַם אֲחָיו וַיִּפְּלוּ לְפָנָיו". ומשמע, שאין להקפיד אם הולכים אליו תחלה אנשים אחרים לפייסו ואחר כך בא החוטא בעצמו ומפייס את חברו.

וראיתי להגאון רבי יוסף בן רבי בספר 'דרך המלך' (בפרק ב מהלכות 'תשובה' הלכה ט) שהעיר בזה ותירץ:

שאלה: מי שחטא לחברו והעליבו בדברים וכעת ניהם על מעשיו ורוצה להתפייס עמו לקראת יום הכפורים, אך הוא מתבייש ללכת אליו בעצמו לבקש את סליחתו, האם יכול לשלוח לו דברי פיוס בכתב, או על ידי שליח, או חייב ללכת אליו בעצמו ולבקש ממנו מחילה?

תשובה: [מתוך דברי שו"ת 'יחווה דעת' חלק ה סימן מד]: שנינו במסכת 'יומא' (פ): 'שלש אמרות של תנאים:

א. 'עבירות שבין אדם למקום יום הכפורים מכפר, עבירות שבין אדם לחברו אין יום הכפורים מכפר עד שירצה את חברו'.

ב. 'את זו דרש רבי אלעזר בן עזריה: "מפל חטאתיכם לפני ה' תטהרו" ('ויקרא' טז). עבירות שבין אדם למקום יום הכפורים מכפר, עבירות שבין אדם לחברו אין יום הכפורים מכפר עד שירצה את חברו'.

ג. 'אמר רבי עקיבא: "אשריכם ישראל לפני מי אתם מיטהרים ומי משתהר אתכם? אביכם שבשמים" וכו'.

וכתב הרב רבנו יאשיה פינטו, בפירוש הרי"ף על ה'עין יעקב': שרבי אלעזר בן עזריה בא להוסיף על דברי תנא קמא, שאם לא פייס את חברו גם העבירות שבין אדם למקום אין יום הכפורים מכפר ודייק כן מהפסוק: אימתי "פי ביום הנה פכפר עליכם לטהר אתכם מפל חטאתיכם לפני ה'" ('ויקרא' טז). דהיינו: 'עבירות שבין אדם למקום' - בזמן ש"לפני ה' תטהרו", ביניכם לבין עצמכם, על עבירות ש'בין אדם לחברו'. ורבי עקיבא חולק על דרשתו של רבי אלעזר בן עזריה וסובר: שסיום הפסוק "לפני ה' תטהרו", בא לשבח את ישראל "אשר לו אלקים קרבים אליו" לכפר על מעשיהם ואם כן אפילו לא ירצה האדם את חברו, בעבירות שבינו לבין חברו, אין טהרתו תלויה בכך, כי טהרתם של ישראל תלויה בקדוש ברוך הוא, שהוא המטהר ולא האדם וכו'.

והגאון רבי שאול, אב"ד אמסטרדם, בספר 'בנין אריאל' (בקונטרס 'בית מועד' דרוש ליום הכפורים דף קטז ע"ד) כתב: וכבר כתבו כמה גדולים ומהם הרי"ף ש'עין יעקב', שאם לא תיקן האדם עבירות שבינו לבין חברו, אין יום הכפורים מכפר אפילו על עבירות שבינו לבין המקום.

ושעם הדבר: כיון שהוא מקשה ערפו

תפילה לזכיה כמה שווה?

מאת הרה"ג עקיבא מאמו שליט"א

כשביקשו להתפלל עליו שיזכה. ואילו ראוּבן טוען שמעולם לא היתה כונתו לשלם עבור התפילה. ומה שאמר, השטאה בעלמא הוא דאמר. **האם צודק שמעון בתביעתו?**

לו עבור תפילתו מספר אחוזים מסוים מסך הזכיה. ואכן ראוּבן זכה בהגרלה. עתה תובע שמעון מראובן שיתן לו אחוזים מהזכיה כפי שהתחייב לו

שאלה: ראוּבן קנה כרטיס הגרלה שסכום הזכיה בו הוא סכום גדול מאד וביקש משמעון חברו שיתפלל בעדו שירויח בהגרלה והתנה עמו שאם כרטיסו יזכה בהגרלה יתן

כהן שאכל לכהן מה דינו?

תקציר התשובה:

מה שראובן כהן השני עדיין לא אכל מהמשלוח בודאי שצריך להחזיר לראובן כהן א'. מה שראובן כהן ב' ממילא היה קונה בסופר ואוכל, בודאי שצריך לשלם לראובן כהן א'. מה שראובן כהן ב' טוען שהיו מוצרים במשלוח שלא היה קונה כלל ואם כן הוא לא נהנה, הדין: שמשלם פחות שלישי מהמחיר שעלה לראובן כהן א'.

נמבצע! סט לכל יהודי

ארבעת המינים ממוינים ע"י אנרכים יראי שמים נמחיר מסונסד

בהכשר הרה"ג יצחק רצאני שליט"א

סט מהודר א' - 129 ש"ח

סט מהודר - 69 ש"ח

סט כשר - 39 ש"ח

(אתרונים מזן תימני)

מיועד לקבוצות, ועדי עובדים, ועדי בתי כנסת ועוד

054-7311778 / 052-3634479 / 054-2080181

מוקד מכירה ראשי ברח' מתתיהו 10 בני ברק

נחרדנו לשמוע מהעסקנים העומדים על משמר עם הקודש, כי לאחרונה נפרצה גדר כרם בית ישראל ונתרבו באופן מחריד

ערבי שירה ובידור

עם שחוק וקלות ראש וליצנות שחקנים חקיניים להטוטנים ונערי פלא ורקדניות לנשים וכו'. ובכלל זה הקרנות סרטים, שכבר נאסרו ע"י גדולי הדור שליט"א, וכל מיני כינוסים למיניהם, שאינם לפי רוח תורתנו הק', והכל בא מחיקוי של התרבות החילונית ונעשה במסוה של קדושה, כשמחמת חג בחול המועד וחנוכה ופורים, תחת כותרת "לפי רוח ההלכה" "ההכנסות קודש לצדקה" "גם לציבור החרדי מגיע" וציבור יראי שמים מתפתים למכשולים אלו, באומרים: התירו פרושים את הדבר.

עם ישראל נשתבח "הן עם לבדר ישכון ובגוים לא יתחשב" מעולם ידעו אבותינו, לשמור על גחלת בית ישראל שלא תיכבה, ושמרו על התורה במסירות נפש, שלא להגרר אחר "תרבות יון". וזה עתה נפרצה חומת הדת ע"י אותם מופעים, הגורמים קלקולים ומכשולים רבים, בפרט לבני הנוער ובחורי הישיבות, שנמשכים אחר פיתויים אלו במקום להתמיד ולשקוד על התורה ואם לא נעצור המגפה והמשחית בעוד מועד, מי יודע מה יהיה בעתיד ילדינו, וסכנה נוראה נשקפת על חינוך בנינו היקרים, על כן חובתנו בשעה זו לגלות

דעת תורה באיסור חמור

א. אין לעשות בשום פנים ואופן כינוסי בידור וחיכוך וקלות ראש, שאין בהם שום ריח תורה וקדושה. ודברי תורה מועטים לא יכשירו שעות רבות של שחוק וקלות ראש המרגילים את האדם לערוה, ומרגילים את הנשים לצאת לרחובה של עיר בתערובת גדולה ובחוסר צניעות, היפך דעת תורה"ק שכל כבודה בת מלך פנימה.

ב. **האיסור חל גם על ערבי שירה וזמרה עם כלי נגינה**, וכנפסק בשו"ע (ס' תק"ס) משחרב ביהמ"ק גזרו שלא לנגן בכלי שיר שלא לשמוח בהם אא"כ נעשה לצורך מצוה כשמחמת בית השואבה והכנסת ס"ת וכדו' ויעשו שאלת חכם, מורה הוראה מובהק, וירא שמים בתכלית אם מותר ע"פ ההלכה להביא כלי שיר, ויפרטו לפניו כל סדר היום, ויעשו "תיקון גדול" לשמירת גדרי הצניעות ותהיה תורתנו הק' עיקר והשירה טפל ולא להיפך ח"ו.

ג. יש למחות בתוקף ביד הזמרים ובפרט בחתונות שלא להכניס ארס בקרב בחורי ישראל ע"י תזמורות פראיים הצורחים בקולי קולות עם הדים משונים המושכים אחריהם גם ריקודים של הוללות וכן אורות חשמליים צבעוניים וזיקוקים ועשן וכיוצא שכל זה התפרקות חיצונית וחיכוך של התרבות החילונית ולא שמחה אמיתית הראויה לנו.

ד. כאן המקום להתריע על אותם זמרים, המלחינים שירים בניגונים חילוניים, עם מילים בלי תוכן רוחני, במקום אותם שירים שנחלנו מאבותינו, אשר ייסדום גדולי עולם, כהאבן עזרא ור' יהודה הלוי ור' ישראל נג'ארה שהיו שירי שבה והודאה, ערגה וכיסופין להשי"ת, עם מילות קודש מלאים בתורה ויראת שמים, ולהם היה נאה ויאה לחבר שירים על כנסת ישראל וביהמ"ק והגאולה העתידה וכיוצא, וממילא היתה זו שמחה של מצוה, ומקור להשראת שכינה. ובדור האחרון פנו לשירים "חדשים" של הבל וסרק הריקים מתוכן עם מנגינות של ריקנות וקלילות ועל הציבור להזהר ולהרחיק אותם מקרב מחנינו.

ואל ציבור יראי ה' אשר חסים לכבודה של תורה, אנו קוראים: "בני, מנע רגלך מנתיבותם". ו"אשרי האיש אשר לא הלך... ובמושב לצים לא ישב כי אם בתורת ה' חפצו". ובפרט ציבור אברכים ובני תורה, הגורמים חילול ה' וביטול תורה גמור, שאין להם להימצא במקומות אלו בשום פנים ואופן גם בימי חופשה ובין הזמנים כי אם "שבתי בבית ה' כל ימי חיי לחזות בנועם ה' ולבקך בהיכלו". ויה"ר שהשי"ת יערה עלינו רוח קדושה וטהרה ממרום, ויגדור פרצות עמו ישראל, ואז נאמר די לצורתנו, ובא לציון גואל בב"א.

הכותבים וחותמים למען תוספת קדושה וטהרה במחנינו ניסן תש"ס

שלום משאש	יצחק כדורי	מרדכי אליהו	משה צדקה	יהודה מעלב
רבה של ירושלים	זקן המקובלים	הראשון לציון	ר"י פורת יוסף גאולה	מראשי ישיבת פו"י
יהושע מאמן	שלום כהן	שבתי אשון	מאיר מזוז	שמעון בעדני
חבר ביה"ד העליון	ר' פורת יוסף העתיקה	ר"י ראשית חכמה	ר"י כסא רחמים	ר"י תורה וחיים
יעקב טופיק	שלמה בן שמעון	אברהם סלים	אליהו טופיק	יהודה כהן
רבה של ביתר	חבר ביה"ד העליון	ר"י מאור התורה	ר"י באר התורה	ר"י יקירי ירושלים
מסעוד בן שמעון	יעקב יוסף	יעקב חיים סופר	ראובן אלבו	בניהו שמואלי
דיין ור"י אור אליצור	ר"י חזון יעקב	ר"י כף החיים	ר"י אור החיים	ר"י נהר שלום

ראובן פנחס מארגן הכנס באצטדיון טדי והמזמין של הזמר השקרן כמותו להתברך על ידי הרה"ג עובדיה יוסף במעמד הרבנים החשובים שליט"א ועדיין לא פרסם את שקרנותו שלו ושל זמרו ברבים כפי שהתחייב בפני הרה"ג יצחק רצאבי שליט"א ועוד אנשים..

מעיז פניו בשנית להזמין זמרים שהופיעו בניגוד לכתוב לעיל על ידי גדולי ישראל כולל הרה"ג עובדיה יוסף שליט"א בפסק מפורש שפורסם ב'גנזי המלך' הקודמים שגם לארועים כשרים אסור להזמיןם ובוזה מחזיק ידי עוברי עבירה.

ולא עוד אלא שמזמין את מי שחתמו על איסור זה ברוב חוצפתו, כדי שכל הענין והאיסור יהיה כחוכא ואיטלולא, בעזות פנים שלא תתואר...

ועוד כתב שמי שיתנגד להזמנתם של הזמרים האלה "חולק על השכינה והרי זה מלבין פנים ברבים ואין לו חלק לעולם הבא והרי הוא שופך דמים".

ומה יעשו כעת הרבנים המכובדים החתומים על הפסקים האלה כדלעיל שישבו לצידם של הזמרים הפסולים על פי פסקם? לצפיה בהופעות מעורבות שהופיעו בהם ניתן לראות באתר שופר.

לראובן פנחס פתרונים...